רוב עוביה ואמרי לה *רוב חללה, ההיא פסוקת הגרגרת דאתאי לקמיה דרב, יתיב וקא בדיק לה ברוב עוביה, אמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב לימדתנו רבינו ברוב חללה, שדריה לקמיה דרבה בר בר חנה בדקה ברוב חללה ואכשרה וזבן מינה *בתליסר איסתירי פשיטי בישרא והיכי עביד הכי *והתניא חכם שטימא אין חבירו רשאי לטהר [ג] אסר אין חבירו רשאי להתיר שאני הכא דרב לא אסר מיסר, וכיון דאורי בה חכם היכי אכל מינה והא כתיב °ואומר אהה ה' אלהים הנה נפשי לא מטומאה ונבלה וטרפה לא אכלתי מנעורי ועד עתה ולא בא בפי בשר פגול: *"הנה נפשי לא מטומאה" = שלא הרהרתי ביום לבא לידי טומאה בלילה "ונבלה וטרפה לא אכלתי" = שלא אכלתי בשר כוס כוס מעולם "ולא בא בפי בשר פגול" = שלא אכלתי מבהמה [ד] שהורה בה חכם, משום ר' נתן אמרו *שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה? הני מילי מילתא [ה] דתליא בסברא רבה בר בר חנה אגמריה סמך, ואיפוק ליה משום חשדא דתניא *דן את הדין, זיכה וחייב, טימא וטיהר, אסר והתיר, וכן העדים שהעידו, כולן רשאין ליקח אבל *אמרו חכמים הרחק מן הכיעור ומן הדומה לו. ה"מ מידי דמזבין *משומא הכא מתקלא מוכח כי הא *דרבה שרא טרפתא וזבן מינה בישרא אמרה ליה בת רב חסדא "אבא שרי בוכרא ולא זבן מיניה בישרא? אמר לה ה"מ בוכרא דאשומא מזדבן הכא מתקלא מוכח, מאי איכא, משום אומצא מעלייתא, כל יומא אומצא מעלייתא זבנו לי אמר רב חסדא איזהו תלמיד חכם? זה הרואה טרפה לעצמו ואמר רב חסדא איזהו °שונא מתנות יחיה? זה הרואה טרפה לעצמו דרש מר זוטרא משמיה דרב חסדא כל מי שקורא ושונה ורואה טרפה לעצמו ושימש תלמידי חכמים עליו הכתוב אומר °יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך" רב זביד אמר זוכה ונוחל שני עולמות העולם הזה והעולם הבא *"אשריך" = בעולם הזה "וטוב לך" = לעולם הבא *ר' אלעזר כי הוו משדרי ליה מבי נשיאה מידי, לא שקיל, וכי הוו מזמני ליה לא אזיל, אמר: לא קא בעי מר דאיחי, דכתיב "ושונא מתנות יחיה" רבי זירא כי משדרי ליה לא שקיל, כי הוו מזמנין ליה אזיל, אמר:

אתיקורי

רוב עוביה. יש אומרים רוב עובי הדופן אע"פ שלא הגיע לחלל ושיבוש הוא דאם כן חמור הקנה מן הוושט דאילו ושט ניקב עור החיצון בלא עור הפנימי כשר עד שינקב לחלל. א] ורוב עוביה כלומר כי משערינן רובה, ברוב עוביה משערינן, ועובי הקנה היינו מן העור ולטבעת דאילו מן הראש ולאחור האי אורך ולרוחב הטבעת הוי רוחב הקנה ולעובי הטבעת קרי נמי עובי הקנה בשיעור זה נמדד עובי התוך וקודם שיגיע לחצי חלל הוי רוב עוביה עם הדפנות והחלל מפני שדופן הקנה עב מלמעלה ולצד הטבעת אינו אלא קרום דק וסתמא כשנפסק הקנה מלמעלה למטה הוא נפסק ומהני עובי התוך לאשלומי לרובא א] ובמיעוט התחתון הוי חצי החלל או רובו: **רוב חללה**. אינה טרפה עד שיפסק רוב החלל ועובי התוך אינו משלים לרוב: **ואמרי לה ברוב חללה**. אליבא דרב פליגי אמוראי: **שדריה**. רב לקמיה דרבה: **בתליסר איסתרי פשיטי**. איסתרי סלעי מדינה שהם פשוטים וקלים איסתרי סתם היינו סלעין צורי שהסלע ארבע דינרים ואיסתרי פשיטי הוא סלע מדינה שמינית שבסלע צורי דהיינו חצי דינר כדאמרינן ב] בהחובל את חבירו (ב"ק צ:) איסתרא פלגא דזוזא וקרי ליה התם סלע מדינה: **לא ג] מיסר אסר**. דהכי הוה בעי למיבדקיה ברוב עוביה ולא שבקוה תלמידים ושדרוה לקמיה דרבה: **דתליא בסברא**. דהתם איכא לספוקי דלמא לא הוי סברא מעליא והכא רבה אגמריה סמוך דהכי גמיר מרביה דפסוקת הגרגרת ברוב חללה מלתא דתליא בסברא כגון מקיפין בריאה דאיכא למימר דלמא לא מידמו חזותא שפיר וכגון דמיא לבשרא ודמיא לכבדא ודמיא לביעתא ודמיא למוריקא דאיכא מינייהו כשרות ואיכא מינייהו טרפות ופעמים שאדם טועה במראותיהן: **משום חשדא**. דלא לימרו משום דשריא ניהליה מוזיל גביה ונראה כנוטל שכר על הוראתו: **דן את הדין**. על שדה או על טלית בין זה לזה: **וכן עדים שהעידו**. על שדה או על טלית שהן של פלוני: **כולן רשאים ליקח**. ד] אותו חפץ: **הרחק מן הכיעור**. שלא יאמרו בשביל כך זיכהו לזה שיתננה לו בזול: **שרי בוכרא**. כשהיה כהן מביא לפניו בכור לראות מומו והיה מתירו לא היה לוקח ממנו מבשר אותו בכור. בכור נוהג בזמן הזה וכשהוא תם אינו ראוי לכלום דשוחט קדשים בחוץ: **רב חסדא**. כהן הוה כדאמרינן *בגיטין בהניזקין (דף נז.) שמונים זוגים אחים כהנים נשואין שמונים זוגות אחיות כהנות: **בכור נמכר** באומד ולא במשקל כדאמרינן בבכורות (דף לא.) כל פסולי המוקדשין נשחטין ונמכרין באיטליז ונמכרין בליטרא חוץ מן הבכור והמעשר: **מתקלא מוכח**. שהכל רואין שהוא שוקל ליטרא בדינר כמותו לאחרים ונותן המעות מיד: **מאי איכא**. במה יכולין לחשדני: **משום אומצא מעלייתא**. ששוקלין לי הליטרא ממיטב הבשר: **כל יומא נמי**. חולקין לי כבוד ומוכרין לי מן המיטב: **זה הרואה טרפה לעצמו**. כשנולד ספק טרפות בבהמתו ונראה בו טעם לאיסור וטעם להיתר ואינו חס עליה ואוסרה: **הרואה טרפה לעצמו** ודאי שונא מתנות אחרים הוא שאף על פי שלו אינו חומד להכריע להיתר: **ושמש תלמידי חכמים**. גמר לתרץ טעמי המשנה ומשניות הסותרות זו את זו והיינו גמרא: **יגיע כפיך כי תאכל**. דכיון דעל שלו אינו חומד כל שכן שאינו חומד בשל אחרים לגנוב ולגזול: **מזמני ליה**. לאכול אצלם:

אתיקורי

היכי עביד הכי והא תניא חכם שטימא כו'. וא"ת דלקמן (דף מט.) גבי ההוא מחטא דאישתכח בסמפונא דכבדא הוה מר בריה דרב אידי טריף רב אדא בר מניומי מכשיר וי"ל דהתם אגמריה סמיך כדאמרינן בסוף פ"ב דנדה (דף כ:) גבי ילתא דאייתית דמא לקמיה דרבה בר בר חנה וטמי לה ואייתית קמיה דרב יצחק בר' יהודה ודכי לה ופריך עליה מחכם שטימא כו' ומשני דמעיקרא (א) טמי טמוי לה כיון דאמרה כל יומא הוה דכי לי רבה בב"ח כה"ג והאי יומא ה] חש בעיניה הוה דכי לה ובעי התם כזה התיר לי פלוני חכם מהו פירוש נאמנת או אינה נאמנת ובעי למיפשט מעובדא דילתא דנאמנת ומשני רב יצחק בר' יהודה אגמריה סמך ו] *ופירש שם בקונטר' דהדר ביה מאידך שנויא דשני מעיקרא טמויי טמי לה דכיון דאגמריה סמך רשאי להתיר מה שאסר חבירו ז] וכי אמר דאין חבירו רשאי להתיר היינו מסברא ולפירושו במשנתין נמי למאי דמסיק דאגמריה סמך לא צריך למאי דמשני רב לא אסר ולא מידי אלא דהאמת מתרץ ולכאורה היה נראה פשט ההלכה ח] דנדה אגמריה סמך ולכן האמין לדבריה ולעיל צריכין לשנויא קמא דמעיקרא טמויי טמי לה והשתא עובדא דלקמן (דף מט.) דמחט שנמצאת בסמפונא דכבדא שמא היו שניהם בבית המדרש ונשאלה השאלה לפניהם לשניהם אי נמי לא ידע שאסר חבירו*: **וכן** העדים שהעידו כולם רשאין ליקח כו'. דשנים אינם חשודים כדאמרינן בפ"ב דיבמות (דף כה:) ומ"מ לבעל נפש טוב להרחיק ט] ואם תאמר ועדים היאך רשאין ליקח י] כו' בשלמא חתומים על גט אשה או על שטר מקח לא חשו חכמים יא] למעשה דמעשה לא עבדי אבל דבורא אמרי כדאמרינן בפרק התקבל (גיטין דף סו.) אמר לעדים אמרו לסופר לכתוב ולעדים ויחתמו לא תעשה בישראל כזאת דחיישינן שמא תשכיר עדים וכן מיאנה או שחלצה בפניו היאך ישאנה הא לא עבדי התם מעשה ויש לומר דכל דבר שנגמר על פיהם חשיב מעשה אבל התם שאינו אלא דבור בעלמא שאומר יב] מן הבעל אל הסופר לכתוב ולעדים לחתום ואפשר שהם לא יעשו ולא תתגרש וגם אם אין גומרין הדבר אינם חוששין ואם תאמר דן את הדין דהכא היאך רשאי ליקח והלא יחיד הוא מדקתני דן דמכח מתני' דבכורות (דף כח:) דתנן דן את הדין מייתי בפ"ק דסנהדרין (דף ו.) דשנים שדנו דיניהם דין ולאו דוקא ב' אלא ה"ה אחד ואין לומר דדין לא שכיח דהא אמרינן בפ"ב דיבמות (דף כה:) החכם שאסר את האשה בנדר דלא ישאנה ושמא חיישינן התם טפי שמא עיניו נתן בה ועוד יש לומר דההיא דבכורות מוכחא טפי דביחיד איירי דקתני רישא מי שאינו מומחה וראה את הבכור כו' בפרק עד כמה (בכורות דף כח:) ולהכי דייק מינה בסנהדרין*: **איזהו** תלמיד חכם. דמהדרי ליה אבידתו בטביעת עין* זה הרואה טרפה לעצמו:

מלטרפין

תורה אור

יחזקאל ד

משלי טו

תהלים קכח

עין משפט נר מצוה

מב א מיי' פ"ג מהל' שחיטה הל' [illegible] סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' לג סעי' [illegible]:

מג ב ג מיי' [illegible] סמג [illegible] טוש"ע יו"ד סי' [illegible] סעי' [illegible] [ג] [illegible] [ד] [illegible]:

[ברי"ף שלפנינו שם איתא [illegible] כמו שמבואר בסמוך [illegible] אגמריה סמך [illegible]]

[ועיין היטב תוס' [illegible] ד"ה [illegible] ותוס' [illegible] ד"ה [illegible]]

[עיין תוס' בכורות כח: ד"ה [illegible]]

[סנהדרין כג:]

[עיין תוס' כתובות כ. ד"ה פליגי]

נדה כ: עי"ש, ברכות סג: [תוספתא עדיות פ"א]

לעיל לג.

[מגילה כח.]

[תוספתא דיבמות פ"ד]

[אבות דר"נ פרק ב]

[נ"ל בשומא]

[נ"ל דרבא וכ"ה בר"ף ובהרא"ש]

[ברכות ח. אבות פ"ד [illegible]]

[מגילה כח.]

[ליתא שם אלא נ"ל בבכורות [illegible]]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה היכי וכו' דמעיקרא טמויי טמי לה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה רוב עוביה וכו' ומאי עובי התוך לאשלומי לרובא [illegible] שבמיעוט [illegible] לנדה [illegible] נ"ד [illegible] סי' כ':

נוסח

פסוקת הגרגרת שנקבה לרב - אומרי שבדקו ברוב עוביה (כמו לחומרא) ברוב עוביה אינו רוב חללה שלחו לרבה בר בר חנה שבדקו ברוב חללה והכשירו וקנה ממנו בשר

מבנה

קושיות על הנהגת רבה בר בר חנה

מבנה

אמירות על רב חסדא

נושא

שונא מתנות יחיה

שיטה מקובצת

א] עד שינקב לחלל ורוב עוביה כלומר כו': ב] כדאמרי' בהחובל איסתרא פלגא דזוזא: ג] לא אסרה דכי הוה בעי [illegible]: ד] כולן רשאין ליקח אותו חפץ: ה] והתניא יומא [illegible] חש בעיניה הוה [illegible]: ו] ופי' בקונטרס [illegible]: ז] רשאי להתיר [illegible]: ח] [illegible]: ט] [illegible]: י] [illegible]: יא] [illegible]: יב] [illegible] הבעל אל הסופר:

רבינו גרשום

רוב עוביה רוב הקיפה רוב חללה שנפסקה ברוב חציה: בדקה ברוב חללה ואכשרה כלומר שלא נפסק רוב חללה: בתליסר איסתירא בישרא איסתרא פלגא דזוזא: וכיון דאורי בית חכם היכי אכיל מינה: כוס כוס [illegible] זה הרואה טרפה לעצמו [illegible]

דבכולא מיזבן [illegible] כל פסולי המוקדשין [illegible] בליטרא [illegible] לאחרים [illegible] אבל בכור [illegible] זה הרואה טרפה לעצמו [illegible]